

BASIN BÜLTENİ**21.12.2025****DEVA Partili Ekmen: Asgari ücret artık taban değil, genel ücrete dönüşmüş durumda**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda 2026 Yılı Bütçe Görüşmeleri kapsamında asgari ücretliler hakkında konuştu.

Asgari ücretlinin pazarda doldurabildiği fileler küçülüyor

Asgari ücretlilerin yaşadığı sıkıntılara dikkat çeken Ekmen, "Aylardır bütçe çalışıyoruz, hep şunu söyledik: Emeklinin, asgari ücretlinin, çiftçinin, sanayicinin, kadınların ve gençlerin gözü Meclis'te 'Devlet bize ne kadar bütçe ayıracak?' diye merakla izliyorlar. Asgari ücretli artık geçinmeye değil ayakta kalmaya çalışıyor, satın alma güçleri her geçen gün biraz daha eriyor. Gıda, giyim, barınma ve ulaşım harcamaları lüks kalemlere dönüşmüş durumda. Elbiselerin aile içinde el değiştirdiği, tadilat yapıp kullanıldığı, yılda bir yeni bir kıyafet almanın bile zorlaştığı bir dönemdeyiz. 10 milyon civarında kişi asgari ücretle çalışıyor. Buna asgari ücretin biraz üstünde maaş alan kişileri de eklediğimizde toplumun yarısına yakını belirlenecek bu ücretten direkt olarak etkileniyor. Asgari ücret artık maalesef taban değil, genel ücrete dönüşmüş durumda. Nitelikli, niteliksiz ayrımı silikleşti, ortadan kayboldu. Asgari ücret

tüm ücretler üzerinde baskılayıcı bir ücret çıpasına dönüştü, satın alma gücü açısından asgari ücret özellikle son üç-dört yılda ciddi biçimde eridi. Maaşlar artıyor gibi görünse de asgari ücretlinin pazarda doldurabildiği fileler küçülüyor” dedi.

Asgari ücretli ne yiyecek, ne içecek?

Ekmen, asgari ücretli bir ailenin ay sonunu getiremediğini belirterek, “İki çocuklu bir aile için, özellikle de çocukları okula gidiyorsa tablo daha da ağır. Kırtasiye, servis, kıyafet ve temel ihtiyaçları karşılamak için tek maaşla geçim imkânsız hâle gelmiş durumda. Bunlar bir yana, artık çocuklar beslenemiyor. İstanbul Milletvekilimiz Elif Esen Hanım okula aç gidip, aç dönen çocukları anlattı. Oğlum Çankaya'da bir devlet okuluna gidiyor; okul kantininde tost 60, su 10 lira, öğle yemeği ise toplu yemek suretiyle 210 lira. Yirmi iki gün boyunca okulda yemek yemenin bedeli 4.400 lira. Yirmi iki gün boyunca bir çocuk sadece tost yiyip su içse 1.540 lira. Soru basit, asgari ücretliyi bırakın memur çocukları dahi okulda her gün yemek yiyebiliyor mu? Hatta her gün tost veya simit yiyebiliyor mu? Geçen yıl öngörülen enflasyon baz alınarak yapılan artış ağır bir hak kaybı yarattı, sadece bu hesaplama farkı nedeniyle her asgari ücretli devletten %15 alacaklı hâle geldi. Asgari ücretli zaten yılın ilk aylarında zammı tüketmişti bile. Bu yıl yapılması gereken artış yalnızca hedef enflasyonu değil, geçmiş kayıpları da telafi edecek bir düzeyde olmak zorunda. Aksi hâlde, asgari ücret daha yılın ilk aylarında açlık sınırının gerisinde kalabilir. TÜRK-İŞ, DİSK-İŞ gibi kurumların açlık sınırı, yoksulluk sınırı gibi tespitlerine zaman zaman iktidardan itirazlar geliyor ve bunlar birçok hesaplamada dikkate dahi alınmıyor. Türkiye'nin en büyük market zincirlerinden birinden bugün alınan fiyatları paylaşmak istiyorum: 1 kilogram dana kıyma 785 lira; 1 litre süt 45,95; 800 gram mama 699,95; 1 paket yenidoğan bezi 249,95; 1,5 litre su 8,95; 1 ekmek 15 lira; ÇAYKUR'un 1 kilo çayı ise 299,95. Liste böyle uzuyor. Bu market fiyatlarıyla asgari ücretli nasıl geçinecek? Ne yiyecek, ne içecek? Gençler nasıl evlenip, nasıl ev geçindirecek?” diye sordu.

Geçmiş yılların kayıpları telafi edilmeden yapılacak her artış, asgari ücretliyi sistematik bir biçimde yoksullaştırmaktadır

Asgari ücretlinin geçmiş yıllardaki kaybının öncelikle giderilmesini belirterek, “Büyük şehirleri ortalama kira 22 bin lira civarında seyrediyor. Bu rakam neredeyse net asgari ücretin tam olarak karşılığı bir rakama denk geliyor. Asgari ücretli bekar ise ev arkadaşı bulmak zorunda. Sadece bu kira göstergesi bile asgari ücretlinin evlenebildiğinde başını bir odaya sokabilmesi, bir evi olsa geçinebilmesi imkânı veya imkânsızlığını ortaya koyuyor. Son iki yıldır asgari ücret artışları gerçekleşmiş enflasyona göre değil, bir sonraki yılın enflasyon beklentisine göre belirlenmektedir, ara dönem artışları da hayal oldu. Bu, emeği koruyan bir sosyal devleti değil, çalışanı enflasyon karşısında savunmasız bırakan bir anlayışı yansıtmaktadır. Geçmiş yılların kayıpları telafi edilmeden yapılacak her artış, asgari ücretliyi sistematik bir biçimde yoksullaştırmaktadır.

Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan tarafından açıklanan 33.157 liralık asgari ücret teklifi rastgele telaffuz edilmiş bir rakam değil; matematiği, gerekçesi ve sosyal karşılığı olan minimum bir tekliftir. Bu rakam geçen yıldan kalan %15'lik kaybı, bu yılın enflasyonunu ve en az %5'lik refah kaybını dikkate alarak yapılmış bir hesaplama değildir. Yaklaşım nettir, geçmişin kayıpları telafi edilmeden asgari ücretlinin geçim zorluğu sona ermez. Üstelik bu hesap yapılırken TÜİK'in açıkladığı resmî enflasyon verileri esas alınmıştır. Gerçek hayat pahalılığı dikkate alındığında, bu rakamın bir lüks değil, vatandaşımızın insanca yaşayabilmesi için minimum düzey olduğu ortadadır, bunun bile ne kadar yeterli olduğu, olacağı tartışmalıdır" açıklamasında bulundu.

Normale geçiş için şimdilik 3 adım yeter

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın asgari ücret teklifine yönelik yapılan eleştirilere de cevap veren Ekmen, "Sayın Babacan'ın asgari ücret teklifi konuşulurken 'Acaba kendisi ekonomiyi yönetse böyle bir teklifte bugün bulunabilir miydi?' sorusu akla gelebilir. Ali Babacan'ın asgari ücret zam teklifini bir tutarlılık testine tabi tutalım ve 2004 yılına gidelim: %60'ın üstünde enflasyonla iktidarın devralındığı 2002 Kasım seçimlerinden 15 ay sonra 2003 TÜFE enflasyonu %18,4 iken asgari ücrete tam %37,5 zam yapılmıştır yani enflasyonun tam olarak 2 katı. Asgari ücretliye nefes aldırarak, satın alma gücünü artıran ve onu koruyan bu artışın enflasyonda bir artış yaratacağı beklenirken, öyle iddialar var ya, 2005 enflasyonu %7,7 olarak kayda geçmiştir. 2008 yılında, bu kez enflasyon yüzde 10,1 iken asgari ücretliye %19,8 oranında yani enflasyonun 2 katı zam yaparak karşımıza çıkmıştır. O yıllarda her yıl temmuz ayında enflasyona uyarlı asgari ücret güncellemesi yapıldığını da hatırlatalım. Demek ki asgari ücret artışı; iddia edildiği gibi, enflasyon artışına sebebiyet vermiyormuş, işvereni zor duruma koymuyormuş ama ne zaman? Ülke yönetimini ve ekosistemini düzgün kurgulayıp, düzgün çalıştırdığınız zaman. Peki, ne gerekiyor özgüvenle bu artışları yapmak için, hem işvereni hem de asgari ücretliyi koruyup, gözetip, mutlu edecek bir ekonomi, bir devlet yönetimi için? Normale geçiş için şimdilik 3 adım yeter. Ehliyetli, liyakatli ve güçlü kadrolar, bir. Yolsuzluk ve gösteriş sarmalından çıkış, iki. Hukuk, adalet ve özgürlükleri merkeze alan bir yönetim anlayışı, üç. Bu üçlüyle işe başlayabilirsiniz" dedi.

Her şeyi 1.200 odalı bir Külliye'ye, tek bir odaya ve tek bir kişiye indirerseniz hiçbir sonuç alamazsanız

Ekonomideki başarıların bir kahramanın başarısı olmadığını hatırlatarak "İyi insanlar, işlerini iyi yaptılar" diyerek bürokrasideki kadroların kalitesine dikkat çeken Ekmen, "AK Parti'nin kuruluş yıllarına doğru gidelim, o zamanki kadrolarına bakalım, o dönemki siyaset ve bürokrasi kalitesine, partinin ağır isimlerinin parti ve devlet yönetiminde oluşturduğu dengeye bakalım, o zaman ne demek istediğimi çok daha iyi anlayacaksınız. Dün kimse kahraman değildi, böyle bir iddiamız yok, bugün de kimse kahraman değil. İyi insanlar işlerini iyi

yaptılar, olan biten bundan ibarettir. Ülkenin kaderi hiç kimseye, hele hele tek bir kişiye bağlı değildir, olamaz. Başarıyı da çürümeyi de getiren yönetim anlayışdır, felsefesidir, bütünlüklü uygulamalarıdır. Toplumun hiçbir ferdi geride bırakmayan anlayıştır. Eğer siz bugün memleketin her bir köşesinde alınacak kararları, 85 milyonun hayatını altüst edecek stratejik adımları, velhasıl her şeyi ama her şeyi 1.200 odalı bir Külliye'ye orada da tek bir odaya ve kişiye indirerseniz bırakınız Türkiye'nin toplam aklını, AK Parti kadrolarının dahi aklını istişare süreçlerine katmazsanız, elinizde tuttuğunuz yargı gücünü siyaseti ve toplumu dizayn etmek için kullanırsanız Mehmet Şimşek'in de Cevdet Yılmaz'ın da size bir faydası olmadığı gibi, 10 Nobel ödüllü iktisatçı dahi getirseniz bu düzende sonuç almanız mümkün değildir" dedi.

İşçinin eline geçen net ücretin artırılmasıyla işverenin üzerindeki yüklerin makul seviyede tutulması mümkün

Asgari ücrette önceki dönemlerde yapılan iki, üç kat artışların akılcı ve öngörülebilir ekonomi politikalarıyla olduğunu hatırlatan Ekmen, "Asgari ücrete dönersek, asgari ücrete enflasyonun 2 katı, yer yer 3 kartı atış artış yapabilen Ali Babacan yaklaşımı, dengeyi ücretleri baskılayarak değil, vergide adalet, prim yüklerinde akılcı düzenleme ve öngörülebilir ekonomi politikalarıyla sağlamayı hedeflemişti ve bunu başarmıştı. İşçinin eline geçen net ücretin artırılmasıyla işverenin üzerindeki yüklerin makul seviyede tutulması birlikte mümkündür, bunun da yolu günü kurtaran kararlar değil, yapısal ve kalıcı reformlardır" ifadelerini kullandı.

2002-2015 döneminde yakalanan görece refah ortamı tesadüf değildir

Ekmen, "2002-2015 döneminde yakalanan görece refah ortamı tesadüf değildir. Hukukun üstünlüğü AB uyum süreciyle gelen kurumsal dönüşüm, bağımsız kurumlar ve rasyonel ekonomik politikaları bu başarının temelini oluşturmuştur. Bugün yaşanan sorunların da kaynağı da aynı açıklıkla ortadadır tıpkı o günün başarısı gibi. Hukuktan uzaklaşma, kuralsızlık, keyfîlik, iş bilmezlik ve neme lazımcılık, asgari ücret meselesi bu bozulmanın en görünür ve en yakıcı sonuçlarından yalnızca biridir. Sonuç olarak Türkiye'nin yeniden adil, öngörülebilir ve kapsayıcı bir ekonomik düzene kavuşabilmesi için geçmişte işe yaradığı defalarca kanıtlanmış olan adalet, güven ve akıl eksenli yönetimi dönmesi gerekmektedir" diyerek konuşmasını tamamladı.